

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

О.С. Захарченков

ІННОВАЦІЙНЕ ПЕРЕТВОРЕННЯ
ПРОБЛЕМНИХ ПІДПРИЄМСТВ:
ТЕХНОЛОГІЧНА САНАЦІЯ
ВИРОБНИЦТВА

Харків 2012

Національний технічний університет
„Харківський політехнічний інститут“

О.С. Захарченко

**Інноваційне перетворення проблемних підприємств:
технологічна санація виробництва**

(Монографія)

Харків 2012

ББК 65.290.5
УДК 330.341.1
З 38

Рецензенти:

Бубенко П.Т., д-р екон. наук, професор, директор Північно-Східного наукового центру НАН та МОН України;
Мікловда В.П., д-р екон. наук, професор, Член-кореспондент НАН України, завідувач кафедри економіки, менеджменту та маркетингу Ужгородського національного університету;
Пахомов Ю.М., д-р екон. наук, професор, академік НАН України, директор Інституту світової економіки;
Фадєєв В.А. д-р техн. наук, професор, лауреат державної премії України в галузі науки та техніки, головний інженер Державного підприємства „Харківський машинобудівний завод „ФЕД“.

Видається за рішенням Вченої ради НТУ "ХПІ", протокол № 6 від 25.05.2012 р.

З 38 Інноваційне перетворення проблемних підприємств: технологічна санація виробництва [Текст]: Монографія / О. С. Захарченков - Х: «Цифрова типографія №1», 348 с.

ISBN 978-617-7017-26-3

У монографії розглядаються процеси інноваційного перетворення виробничо-технологічної бази та системи управління промислових підприємств на основі технологічної санації.

Аналізуються методологічні та організаційно-функціональні підходи, інтелектуально-технічні інструменти її проведення. Обговорюються методичні та практичні аспекти виконання робіт по технологічній санації виробництва на основі реалізації портфеля інноваційних проєктів.

Призначена для широкого кола фахівців, менеджерів, викладачів, студентів і аспірантів, які цікавляться питаннями інноваційного перетворення підприємств і практичною діяльністю по підвищенню їх конкурентоспроможності.

Рис. 13. табл. 15. Бібліографія: 57 назв.

ISBN 978-617-7017-26-3

ББК 65.290.5

О.С.Захарченков

ЗМІСТ

Від автора	6
Вступ	10
РОЗДІЛ I. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК І ПЕРЕТВОРЕННЯ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	13
1.1. Стан та проблеми розвитку інноваційного середовища в економіках пострадянського періоду	13
1.2. Інновації та загальна стратегія інноваційних перетворень підприємства	27
1.3. Інноваційне перетворення промислового підприємства як реакція на кризу й конкуренцію	40
РОЗДІЛ II. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ САНАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	48
2.1. Функціонально-технологічний аспект формування стратегії проведення інноваційних перетворень промислових підприємств	48
2.2. Прогнозування можливостей перспективних технологій	51
2.3. Методологічний підхід до вирішення завдання вибору інновацій для технологічної санації промислового підприємства	60
2.4. Оцінка ефективності прийнятих рішень з технологічної санації виробничої бази підприємства на основі ефекту реалізації інноваційних технологій	66
РОЗДІЛ III. ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ ПІДПРИЄМСТВ	73
3.1. Інструменти і методи проведення технологічної санації	73
3.2. Технологічний реінжиніринг: концептуально-теоретичний аспект	78
3.3. Технологічна санація виробничої інфраструктури матеріально-технічного забезпечення підприємства: концептуально-логістичний аспект	84
3.4. Деякі питання формування внутрішньої логістики матеріально-технічного забезпечення виробничого процесу при проведенні технологічної санації підприємства	91
3.5. Семантичний аспект організаційного реінжинірингу перетворень виробничих відносин і системи управління	99

РОЗДІЛ IV. ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ САНАЦІЇ	105
4.1. Прогнозування, як вихідна точка для інноваційних перетворень	105
4.2. Прогнозування рішення про фінансування проекту технологічної санації виробництва на основі врахування ризиків	109
4.3. Фактори ризику при підготовці до проведення інноваційних перетворень на промислових підприємствах	124
4.3.1. Оцінка впливу різних факторів на параметри процесу виконання робіт з підготовки до технологічної санації виробництва	142
РОЗДІЛ V. ПІДГОТОВКА ДО ПРОВЕДЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ САНАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА	144
5.1. Технологічний аудит як основа радикальних інноваційних перетворень	144
5.2. Розробка загального проекту проведення технологічної санації виробництва	150
5.3. Формування портфеля проектів для технологічної санації підприємства і вибір інноваційних технологій	159
5.3.1. Деякі особливості процедури вибору та придбання інноваційних технологій	164
5.4. Організаційно-функціональні підходи до реалізації загального проекту технологічної санації. Концептуальна основа	169
5.5. Підготовка до проведення технологічної санації	174
5.6. Методична основа прийняття рішень при підготовці робіт з реалізації проектів з технологічної санації виробництва	194
РОЗДІЛ VI. ПЕРЕТВОРЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ: КОНЦЕПТУАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	199
6.1. Загальний аналіз проблеми та підходи до її розгляду	199
6.2. Аналіз можливих станів системи управління виконанням робіт з проведення технологічної санації виробництва	210
6.3. Особливості процесу управління виконанням робіт з технологічної санації при різних станах виробництва	214

6.4. Основні завдання інноваційних перетворень системи управління виробництвом	222
6.5. Організаційно-функціональна особливість перетворень систем управління виробництвом	229
РОЗДІЛ VII. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ВИРОБНИЧО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ БАЗИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ САНАЦІЇ	243
7.1. Придбання ліцензій для проведення технологічного реінжинірингу виробництва та прогнозування успішності їх використання	243
7.1.1. Розрахунок економічної ефективності технологій, набутих на умовах одноразового платежу	251
7.2. Практичні методи оцінки економічної ефективності інноваційних перетворень на основі високотехнологічних проєктів	255
7.3. Система обліку та структуризація витрат на реалізацію різнозалежних інноваційних проєктів, включених у комплекс технологічної санації	262
7.3.1 Мінімізація витрат на технологічну санацію та оптимізація розподілу ресурсів	269
7.4. Оперативне планування робіт з впровадження технологічного інноваційного проєкту у виробничих підрозділах підприємства	271
7.5. Контроль виконання робіт з проведення технологічної санації виробництва	276
7.6. Організаційний реінжиніринг системи формування та підготовки персоналу до проведення інноваційних перетворень виробничої основи підприємства	297
ПІСЛЯМОВА	313
ЛІТЕРАТУРА	316